

-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ-

Οι ερωταπαντήσεις που ακολουθούν βασίζονται στην πληροφορία που υπάρχει στο συνοδευτικό κείμενο των διαφανειών (slides). Ανάλογα με τον τρόπο που έγινε η παρουσίαση των διαφανειών στην τάξη, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις ακόλουθες ερωταπαντήσεις ή να δημιουργήσετε τις δικές σας, βασιζόμενοι πάντα στο κείμενο των διαφανειών.

Στόχος είναι να υπογραμμιστούν μερικά σημαντικά σημεία της παρουσίασης και αυτή η γνώση να λειτουργήσει συνδυαστικά με τις προτεινόμενες δραστηριότητες του πακέτου στη φύση.

1. Ποια είδη ονομάζουμε ενδημικά?

Ενδημικά ονομάζουμε τα είδη που εμφανίζονται ή αναπτύσσονται σε ορισμένη περιοχή.

2. Τι είναι τα φρύγανα?

Τα φρύγανα είναι χαμηλοί θάμνοι που αντέχουν στις υψηλές θερμοκρασίες και στην ξηρασία. Αποτελούν σημαντικό βιότοπο για πολλά είδη ερπετών και φυτών, αλλά εξαιτίας των αιθέριων ελαίων που περιέχουν πολλά από αυτά τα φυτά, αποτελούν πολύ καλή πρώτη ύλη για πυρκαγιές την θερμή περίοδο του έτους. Τα κυριότερα είδη είναι το θυμάρι, η λαδανιά, η ρίγανη κ.ά.

3. Τι είναι η μακκία?

Λέγοντας μακκία βλάστηση εννοούμε αείφυλλους πλατύφυλλους θάμνους, οι οποίοι συχνά δημιουργούν αδιαπέραστη βλάστηση στα χαμηλά και μεσαία υψόμετρα. Παλαιότερα οι θάμνοι αυτοί υλοτομούνταν σε μεγάλο βαθμό, γιατί έδιναν άριστης ποιότητας ξυλοκάρβουνα. Τα κυριότερα είδη είναι το πουρνάρι, η αριά, η κουμαριά, η γλιστροκουμαριά, ο σχοίνος κ.ά.

4. Μπορείτε να φανταστείτε γιατί τα φύλλα της αριάς και του πουρναριού είναι μικρά, σκληρά και αγκαθωτά;

Τα φύλλα των περισσοτέρων θάμνων που ανήκουν στα φρύγανα και την μακκία βλάστηση έχουν μικρά και σκληρά φύλλα, διότι έτσι καταφέρνουν και μειώνουν τις ανάγκες τους για νερό, μιας και εκεί που φυτρώνουν δεν υπάρχει αρκετό.

5. Ποια η διαφορά χλωρίδας και βλάστησης?

Με τον όρο χλωρίδα εννοούμε το σύνολο των διαφόρων ειδών φυτών που συναντάμε σε μία περιοχή, ενώ με τον όρο βλάστηση περιγράφουμε τη φυσιογνωμία της χλωρίδας σε μια περιοχή.

6. Γιατί στον υπόροφο του πευκοδάσους δεν αναπτύσσονται πολλά είδη φυτών?

Στον υπόροφο του πευκοδάσους δεν αναπτύσσονται πολλά είδη φυτών, διότι οι πευκοβελόνες που πέφτουν σχηματίζουν ένα στρώμα που δεν αποικοδομείται εύκολα, γιατί περιέχει πολλές ρητίνες. Έτσι αναπτύσσονται κυρίως είδη με βολβό, όπως οι ορχιδέες και τα κυκλάμινα.

7. Παλαιότερα στην Πάρνηθα υπήρχαν μεγάλα θηλαστικά όπως αρκούδα, λύκος, αγριογούρουνο, ζαρκάδι και τσακάλι. Για ποιους λόγους νομίζετε ότι σήμερα δεν υπάρχουν?

Η επέκταση της Αθήνας, το ανεξέλεγκτο κυνήγι και η καταστροφή των βιοτόπων τους, ανάγκασαν τα παραπάνω είδη όχι μόνο να εγκαταλείψουν την Πάρνηθα, αλλά και να θεωρούνται είδη υπό εξαφάνιση...

8. Τι είναι το WWF και ποια η αποστολή του?

Το WWF είναι μία από τις μεγαλύτερες μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) με γραφεία σε 30 χώρες και δράση σε περισσότερες από 100. Αποστολή του είναι η προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας και η αρμονική συνύπαρξη ανθρώπου και φύσης.

9. Πότε η Πάρνηθα ανακηρύχθηκε Εθνικός Δρυμός και ποιες δραστηριότητες δεν επιτρέπονται εκεί?

Η Πάρνηθα ανακηρύχθηκε Εθνικός Δρυμός το 1961. Στον πυρήνα του Δρυμού, δεν επιτρέπεται το άναμμα φωτιάς, η κοπή δέντρων και κλαδιών, η συλλογή λουλουδιών και κάθε φθορά της βλάστησης, η συλλογή χώματος, η κυκλοφορία οχημάτων στους δασικούς δρόμους, η ανάπτυξη υπερβολικής ταχύτητας και η πρόκληση θορύβων, το κυνήγι και η σύλληψη οποιουδήποτε ζώου, η βοσκή, η διανυκτέρευση σε σκηνές ή τροχόσπιτα, η εγκατάσταση κυψελών, οι καντίνες και οι μικροπωλητές, η καταστροφή των ενημερωτικών πινακίδων κλπ.

10. Πόσα είδη φυτών έχουν καταγραφεί στην Πάρνηθα?

Στην Πάρνηθα έχουν καταγραφεί περίπου 1100 είδη φυτών. Τα 93 από αυτά είναι ενδημικά της Ελλάδας και 2 τοπικά ενδημικά της Πάρνηθας.

11. Τα μανιτάρια σε ποια "οικογένεια" ανήκουν?

Τα μανιτάρια αποτελούν μια μικρή μόνο κατηγορία στην τεράστια "οικογένεια" των μυκήτων. Οι μύκητες είναι οργανισμοί που παίρνουν τις απαραίτητες οργανικές ενώσεις από άλλους ζωντανούς ή νεκρούς οργανισμούς. Δηλαδή δεν παράγουν από μόνοι τους ενέργεια, αλλά την προσλαμβάνουν από το περιβάλλον τους μετατρέποντας την νεκρή οργανική ύλη σε ανόργανη.

12. Γιατί λέμε ότι οι λειχήνες είναι 'δείκτες ατμοσφαιρικής ρύπανσης'?

Οι λειχήνες είναι ιδιαίτερα ευαίσθητοι στην αύξηση της συγκέντρωσης των αέριων ρύπων. Έτσι τους συναντάμε μόνο σε περιοχές που υπάρχει 'καθαρός αέρας'...

13. Ποιες είναι οι δραστηριότητες που μπορεί κανείς να κάνει στο Δρυμό?

Πεζοπορία, ορειβασία, αναρρίχηση, ορεινή ποδηλασία, τοξοβολία, παρατήρηση φυτών και πουλιών, φωτογράφιση... Σημαντικό είναι να θυμόμαστε ότι όλες οι δραστηριότητές μας πρέπει να εναρμονίζονται με τη φύση και να είναι σύμφωνες με τους κανονισμούς λειτουργίας του Εθνικού Δρυμού Πάρνηθας.

14. Η ξήρανση του ελατοδάσους τα τελευταία χρόνια έχει πάρει ανησυχητικές διαστάσεις. Πού νομίζεται ότι οφείλεται?

Οφείλεται σε μια επιδημία εντόμων που τρώνε τον φλοιό του δέντρου, ενώ την κατάσταση επιβαρύνει η εξασθένηση των δέντρων από την παρατεταμένη ξηρασία των τελευταίων ετών, οι υψηλές θερμοκρασίες και ίσως η ρύπανση του λεκανοπεδίου της Αττικής.

15. Εκτός από την ξήρανση της ελάτης, ποια άλλα προβλήματα αντιμετωπίζει η Πάρνηθα?

Οι στρατιωτικές και ραδιοτηλεοπτικές εγκαταστάσεις που υπήρχαν στον πυρήνα του Δρυμού πριν από την ίδρυσή του, δημιουργούν σειρά προβλημάτων (αισθητική υποβάθμιση, ακτινοβολία, απορρίμματα, θόρυβος). Άλλα σημαντικά προβλήματα και απειλές για το δάσος είναι η ανεξέλεγκτη ρίψη απορριμάτων και μπαζών, οι πυρκαγιές, η παράνομη υλοτομία και το παράνομο κυνήγι.